

Một số biện pháp nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho học sinh, sinh viên Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Điện Biên

Nguyễn Thị Hương*

*ThS. Trường CĐKT-KTh Điện Biên

Received: 28/1/2024; Accepted: 5/2/2024; Published: 16/2/2024

Abstract: Legal education for students plays a particularly important role, as the basis for each student to master basic knowledge of law, basic rights and obligations of citizens, the rights and interests of citizens, contributing to bringing the law to life, improving students' knowledge of the law, and limiting violations of the law. Therefore, strengthening and improving the effectiveness of propaganda and legal education for students at Dien Bien Economic and Technical College is an important task, an objective and urgent requirement. The article focuses on clarifying some issues about the current status of popular propaganda and legal education for pupils and students, thereby offering some solutions to improve the effectiveness of popular propaganda work, legal education for pupils and students at Dien Bien Economic and Technical College.

Keywords: Legal education, law dissemination; student.

1. Mở đầu

Trong đời sống xã hội, pháp luật (PL) có vai trò đặc biệt quan trọng, vừa là công cụ quản lý nhà nước hữu hiệu, vừa tạo hành lang pháp lý an toàn, tin cậy, thuận lợi cho sự phát triển kinh tế - xã hội. Cùng với việc không ngừng xây dựng và hoàn thiện hệ thống PL, công tác tuyên truyền, PB (CTTT, PB), giáo dục PL (GDPL), đưa PL vào cuộc sống trở thành yêu cầu cấp thiết, cần được thực hiện thường xuyên, liên tục và hiệu quả với nhiều hình thức, biện pháp phù hợp.

Học sinh, sinh viên (HS, SV) là chủ nhân tương lai của đất nước, là nguồn lực cơ bản trong nguồn lực con người ở nước ta. Trong công cuộc xây dựng đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa hiện nay, HS,SV đóng vai trò rất quan trọng. Một trong những điều kiện để đào tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cho tỉnh Điện Biên của trường CĐKT-KTh Điện Biên hiện nay, bên cạnh sự vững vàng về kiến thức, về kỹ năng nghề, HS còn có hiểu rõ PL, sống và làm việc theo Hiến pháp và PL để trở thành những công dân tốt, người lao động tốt. Trong những năm qua, Nhà trường luôn coi CTTT, PB, GDPL cho HS,SV là một trong những nhiệm vụ chính trị quan trọng của Nhà trường, là cầu nối để đưa chủ trương, chính sách của Đảng, PL của Nhà nước giúp HS,SV hiểu và thực hiện đúng các quy định của PL. Vì vậy, tuyên truyền, GDPL cho HS, SV trong Nhà trường đã góp phần không nhỏ vào sự thành công trong đào tạo, xây dựng môi trường PL trong Nhà trường.

Trong phạm vi bài viết này, tác giả đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả CTTT, PB, GDPL cho HS,SV trường CĐKT-KTh Điện Biên.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục PL

Khái niệm GDPL được hiểu là một khái niệm rộng bao gồm cả quá trình nâng cao tri thức PL cho đối tượng và bằng mọi cách (thuyết phục, nêu gương, âm thị...) hình thành tình cảm, niềm tin PL cho đối tượng, từ đó nâng cao ý thức tôn trọng PL, nghiêm chỉnh chấp hành PL của đối tượng.

Khái niệm phổ biến, giáo dục PL: Theo “Sổ tay hướng dẫn nghiệp vụ phổ biến, giáo dục PL” về Tăng cường năng lực PL tại Việt Nam – giai đoạn II”, Hà Nội, 2002), phổ biến, giáo dục PL là một từ ghép hai từ phổ biến PL và giáo dục PL. Khái niệm PBPL có hai nghĩa: (i) nghĩa hẹp: là giới thiệu tinh thần văn bản PL cho đối tượng của nó; (ii) nghĩa rộng: Là truyền bá PL cho mọi tầng lớp nhân dân trên cả nước.

2.2. Thực trạng CTTT, PB, GDPL cho HS,SV trường CĐKT-KTh Điện Biên

Nhận thức được tầm quan trọng của CTTT, PB GDPL, trong những năm qua, CTTT, PB GDPL cho HS,SV luôn được Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường quan tâm, chỉ đạo và đã đạt được một số kết quả nhất định.

Nhà trường đã thành lập Ban chỉ đạo PB, GDPL. Trên cơ sở kế hoạch PB, GDPL chung của tỉnh, của ngành, Ban chỉ đạo Nhà trường đã XDKH triển khai

tổ chức thực hiện cụ thể, phù hợp với điều kiện thực tiễn của đơn vị, như: XDKH TT Luật Giao thông đường bộ, Luật An ninh mạng, Luật phòng, chống ma túy... Hình thức TT chủ yếu là: lồng ghép trong các HĐGD đầu khóa, hoạt động ngoại khóa, GDNGLL... Phối hợp với cơ quan chức năng tổ chức phát hành tài liệu có nội dung PB, GDPL về phòng, chống ma túy, an toàn giao thông...; tổ chức các buổi nói chuyện chuyên đề PL cho HS,SV tạo môi trường cởi mở, thân thiện giúp HS,SV dễ dàng tiếp thu các kiến thức PL. Nhờ đó, nhận thức, hiểu biết về PL và ý thức chấp hành PL của HS,SV từng bước được nâng lên.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, CTTT, PB, GDPL cũng còn một số hạn chế như:

- Nhận thức, ý thức trách nhiệm và sự phối hợp của một số bộ phận CBQL, GV về PB, GDPL chưa thực sự đầy đủ và chưa tương xứng với vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác này;

- Kinh phí, CSVC, phương tiện dành cho công tác này còn rất hạn hẹp, dẫn đến hiệu quả GDPL chưa cao, chưa đáp ứng được yêu cầu .

- Hình thức GDPL ở trường còn đơn điệu, chưa hấp dẫn và thu hút người nghe. Thư viện rất nhiều sách về PL nhưng hiệu quả Khai thác và sử dụng sách PL chưa hiệu quả. ..

2.3. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả CTTT, PB, GDPL cho HS, SV trường CĐKT-KTh Điện Biên

2.3.1. Xác định rõ vai trò và tầm quan trọng của CTTT, PB, GDPL trong nhà trường.

Biện pháp này nhằm nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành nghiêm những quy định của PL đối với CB, GV, GV và HS,SV

Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong PB, GDPL, tiếp tục quán triệt Chỉ thị 32 - CT/TW của Ban Bí thư về Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác PB GDPL, nâng cao ý thức chấp hành PL cho CB, GV. Triển khai đến CB, GV, HS,SV các văn bản chỉ đạo của Đảng về CTTT, PB, GDPL, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của CTTT, PB, GDPL trong nhà trường.

Xác định rõ PB, GDPL là một giai đoạn của quá trình xây dựng, hoàn thiện và thực thi PL, là một mắt xích quan trọng trong tiến trình xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN, là cầu nối để chuyển tải và đưa PL vào cuộc sống, đưa cuộc sống vào PL. GDPL có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng, vừa là một bộ phận của CTTT, PB, GDPL, vừa là một bộ phận của GD&ĐT.

2.3.2 Đối mới về hình thức, phương pháp CTTT, PB, GDPL trong nhà trường.

Biện pháp này nhằm chuyển tải kịp thời những nội dung chuyên đề về PL, lồng ghép việc PB, GDPL

trong các hội thảo, hội nghị, cuộc họp, bài nói chuyện, các buổi sinh hoạt ngoại khóa ... cho mọi đối tượng, cụ thể là cán bộ, giáo viên và HS,SV.

CTTT, PB GDPL ở trường CĐKT-KTh Điện Biên chủ yếu là thông qua các buổi sinh hoạt ký túc xá, học GDCT đầu khóa, học môn PL, các buổi hoạt động ngoại khóa về tuyên truyền, PB PL... Nhà trường đã phối hợp chặt chẽ giữa với: Phòng Tư pháp Tp Điện Biên Phủ, Công an phường Him Lam, công an TP Điện Biên Phủ, Đài phát thanh truyền hình tỉnh Điện Biên để xây dựng thành những chuyên mục về hỏi đáp, tư vấn PL.

Biên tập những nội dung cơ bản của các văn bản PL về Luật Tổ tụng Hình sự; Luật Tổ tụng Dân sự; Luật Hình sự; Luật Giáo dục; Luật Bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em; Luật Hôn nhân và gia đình... ngắn gọn dễ hiểu để cung cấp thông tin cho CB, GV và HS,SV. Các hình thức tổ chức được đa dạng hóa như: Nói chuyện PL, thi tìm hiểu PL, viết báo tường, sinh hoạt theo chủ đề PL, thi kể chuyện về PL, đóng kịch,... đã thu hút đông đảo HS,SV Nhà trường tham gia.

2.3.3. Thiết kế các chủ đề giáo dục về CTTT, PB, GDPL trong Nhà trường.

Thiết kế các chủ đề giáo dục về CTTT, PB, GDPL trong nhà trường. Về bản chất là dạy học các chủ đề PL trong chương trình môn PL, môn GDCT chính khóa, đồng thời tích hợp nội dung GDPL vào nội dung của các môn học, của HĐGD ngoại khóa, hoạt động ngoài giờ lên lớp cho HS,SV.

Luôn làm mới các hình thức thực hiện từng chủ đề của của CTTT, PB, GDPL; đa dạng hóa các loại hình hoạt động, các hình thức tổ chức hoạt động để thu hút HS,SV tích cực tham gia. Sự mới lạ bao giờ cũng có sức hấp dẫn đối với SV, khiến SV say mê khám phá. Các hoạt động được thiết kế phải bao gồm các dạng hoạt động phù hợp với lứa tuổi SV như: hoạt động sân khấu hóa, thi tìm hiểu về PL, đóng kịch, thi TT viên giỏi trong công tác PB, GDPL...

2.3.4. Đảm bảo các điều kiện về kinh phí, CSVC cho CTTT, PB GDPL cho HS,SV

Hoạt động PB GDPL, về cơ bản, là lĩnh vực hoạt động tinh thần, hướng tới trang bị cho đối tượng những tri thức, hiểu biết PL nhất định. Lĩnh vực hoạt động tinh thần, suy cho cùng, luôn chịu tác động, ảnh hưởng bởi điều kiện CSVC, kinh phí bảo đảm cho hoạt động đó. Có thể khẳng định rằng, việc nâng cao chất lượng, hiệu quả PB GDPL cho HS,SV không thể tách rời sự đảm bảo các điều kiện vật chất, kinh phí. Hoạt động PB, GDPL cho HS,SV chỉ đi vào chiều sâu, thực chất và đạt hiệu quả cao khi có sự quan tâm, đầu tư

nguồn kinh phí thỏa đáng từ phía nhà nước nói chung, nhà trường nói riêng. Nguồn kinh phí được cung cấp đầy đủ sẽ là điều kiện quan trọng để các chủ thể PB, GDPL củng cố, nâng cấp CSVC - kỹ thuật phục vụ CTTT, PB, GDPL.

2.3.5. Nâng cao chất lượng CTTT, PB, GDPL trong Nhà trường.

Nhà trường coi trọng và xây dựng nhận thức đúng về vị trí, vai trò quan trọng của CTTT, PB, GDPL. Quán triệt quan điểm, GDCT tư tưởng, GDPL, giáo dục đạo đức, lối sống cho HS,SV đáp ứng yêu cầu nâng cao trình độ văn hóa pháp lý cho CB. GV. SV trong điều kiện xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam; Kiện toàn nâng cao chất lượng nguồn nhân lực làm CTTT, PB, GDPL trong Nhà trường.

Tạo cơ chế phối hợp giữa ngành công an, ngành tư pháp địa phương với nhà trường, cha mẹ HS, SV và các ngành có liên quan trong giáo dục ý thức PL cho SV.

Tạo điều kiện cho GV dạy GDCTD tham gia đầy đủ các lớp tập huấn, bồi dưỡng LLCT, chuyên môn nghiệp vụ, đặc biệt là nghiệp vụ về CTTT, PB, GDPL. Đây chính là những nhân tố quan trọng, quyết định đến chất lượng, hiệu quả của CTTT, PB, GDPL trong Nhà trường.

Đổi mới phương thức TT, PB, GDPL, tạo tính tích cực, chủ động trong việc tìm hiểu, nhận thức bằng nhiều hình thức khác nhau như: hình thức sân khấu hóa, áp dụng các phương thức hiện đại trong việc tuyên tải thông tin, tổ chức thi tìm hiểu PL, PB các văn bản Luật mới ban hành... Đa dạng hóa các hình thức TT, PB, GDPL, triển khai trên diện rộng những hình thức mới đang phát huy hiệu quả trên thực tế như mạng internet. Tăng cường giới thiệu các quy định PL thông qua hình thức TT miệng tới tận HS,SV các lớp như: trao đổi, đối thoại, thảo luận, giải đáp thắc mắc nhằm nâng cao tính chủ động trong việc tiếp nhận kiến thức PL.

Lựa chọn nội dung TT, PB, GDPL phù hợp với từng đối tượng HS,SV để đạt hiệu quả. Ban giám hiệu Nhà trường chỉ đạo thực hiện nghiêm túc giảng dạy chính khoá cũng như hoạt động ngoại khoá về GDPL: Nâng cao chất lượng dạy và học PL, nâng cao tính chủ động, tích cực của SV trong học tập và tính thực tiễn trong bài giảng của GV; Lồng ghép TT, PB, GDPL cho SV vào các môn học chính khoá và các hoạt động ngoại khoá trong chương trình giáo dục; Xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, là cái nôi, là môi trường tốt nhất cho HS,SV rèn luyện mình; CTTT, PB, GDPL phải được tiến hành đồng bộ với tổ chức thực hiện PL từ GV giảng dạy môn PL, môn

GDCT, GV chủ nhiệm lớp, các tổ chức đoàn thể, cha mẹ HS,SV.

2.3.6. Phát hiện kịp thời và xử lý nghiêm minh những HS,SV có biểu hiện vi phạm PL, nội quy Nhà trường.

Biện pháp này rất quan trọng và cần thiết. Để hạn chế tối đa những hành vi vi phạm PL, vi phạm nội quy, Nhà trường đã tổ chức xây dựng các hòm thư góp ý: để các hòm thư tố giác SV tại các lớp học; cho SV viết "Điều em muốn nói" với GV chủ nhiệm, để SV mạnh dạn góp ý kiến về những việc làm chưa tốt, chưa đúng đối với các bạn của mình. Nếu có HS,SV vi phạm nội quy nhà trường sẽ có biện pháp giải quyết kịp thời. Đối với những trường hợp SV cá biệt, có dấu hiệu vi phạm PL, Nhà trường có biện pháp phối kết hợp với Công an phường Him Lam để có biện pháp xử lý một cách kịp thời và triệt để nhằm giáo dục, răn đe, chấm dứt ngay hành vi vi phạm PL. Để PL thực sự đi vào đời sống và mọi người đều được bình đẳng trước PL.

3. Kết luận

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả CTTT, PB GDPL cho HS,SV tại trường CĐKT-KTh Điện Biên, thì việc phân công rõ ràng về quyền và trách nhiệm của các cơ quan, cá nhân, đơn vị trong thực hiện TT, PL là cần thiết nhằm hướng dẫn trình tự, nội dung thực hiện chuỗi hoạt động TT, PB GDPL cho HS, SV góp phần nâng cao hoạt động pháp chế của Nhà trường. Bên cạnh đó, để huy động tối đa nguồn lực của xã hội cho CTTT, PB GDPL nhà trường cần tiến hành xã hội hóa CTTT, PB GDPL. Nhà trường thực hiện đồng bộ các biện pháp nhằm huy động tối đa nguồn lực của xã hội tham gia của cộng đồng xã hội vào thực hiện CTTT, PB GDPL cho HS, SV tạo nền tảng bảo đảm chất lượng, hiệu quả của hoạt động giáo dục này.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Tư pháp (2013), *Hoạt động PB, GDPL tại một số nước trên thế giới*, Tài liệu tham khảo nội bộ, Hà Nội.
2. Thủ tướng Chính phủ (2017), *Quyết định số 705/QĐ-TTg, ngày 25/5/2017 về Ban hành chương trình PB PL giai đoạn 2017 – 2021*. Hà Nội
3. Thủ tướng chính phủ (2017), *Nghị định số 80/2017/NĐ-CP ngày 17/7/2017 quy định về môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng, chống bạo lực học đường*. Hà Nội
4. Chủ tịch UBND tỉnh Điện Biên (2023), *Kế hoạch số 4882/KH-UBND ngày 19/10/2023 về Triển khai, thực hiện dự án tăng cường năng lực phòng, chống ma túy trong trường học đến năm 2025 trên địa bàn tỉnh*.
5. Hiệu trưởng trường CĐKT-KThĐiện Biên (2023), *Báo cáo số 148/BC-CĐKTKT ngày 04 tháng 3 năm 2023 về Công tác PB, GDPL*.